

بسم الله الرحمن الرحيم

ترامپ و اجلاس پیمان اتلانتیک شمالی (ناتو)

(ترجمه)

پرسش:

در بروکسل پایتخت بلژیک و اتحادیه اروپا، به تاریخ 11 و 12 جولای 2018م اجلاس پیمان اتلانتیک شمالی (ناتو) که در آن رئیس جمهور امریکا همراهی سران 28 کشور عضو ناتو شرکت کرده بودند، دایر گردید. تقریباً منازعه ای اصلی در این نشست بین ترامپ و سایر اعضاء بحث تخصیص بودجه 2 درصد از تولید ناخالص کشورهای عضو این پیمان بود. امریکا چرا این کار را می کند؟ و مسیر این پیمان به کجا خواهد رسید؟

پاسخ:

به خاطر وضاحت بیشتر موضوع، باید به موارد ذیل پرداخت:

1. ترامپ رئیس جمهور امریکا روش متفاوت و بعید از دیپلماسی (رُگ گوپی) را برگزیده است. وی هرآنچه را خواسته باشد به آواز بلند و علناً می خواهد، علناً از فشارها استفاده نموده آنچه می گوید، در پشت پرده مطالبه کرده و در گردهمایی های خاص همراه همتایان خود از سران کشورهای دیگر علناً و با تکبر و ستیزه جوئی بیشتر از "بوش پسر" همتای سابق خویش مطالبه می کند. هم چنان ترامپ بر عکس سلف خویش-اوباما- عمل می کند؛ چون اوباما این همه را در پشت

صحنه انجام داده و فشارها را بالای همتایان خویش از سران کشورها اعمال کرده و در خفا به فریب‌کاری‌های سیاسی و پنهان‌کاری می‌پرداخت؛ گویا وی سیاست‌مداری انگلیسی بود. وی در سال 2014م بر کشورهای عضو ناتو مقرر داشت تا 2 درصد از تولید ناخالص داخلی شان را به پیمان ناتو بپردازند و در این راستا فشارهایی را به اسلوب‌های مختلف برای مجبور کردن شان به این توافقنامه بکار بُرد؛ ولی آنچه در اخبار انعکاس داده می‌شد، تماس‌های او با ما با کشورهای عضو این پیمان در مورد ازدیاد هزینه‌های دفاعی بود؛ بدون ایجاد سرو صدا و تنگ کردن علنی عرصه بر دیگران، تا تظاهر کند که همه به این پیمان متعهد اند، در بین شان وحدت نظر وجود داشته و رهبرشان (امریکا) از روند این پیمان و طرز سلوک اعضای آن خوشنود است؛ ولی در واقع با ایشان اختلاف شدید داشت.

اعضای پیمان ناتو در همین سال به او با ما تعهد سپردند که با فرا رسیدن سال 2024م، 2 درصد از تولیدات ناخالص داخلی خویش را صرف هزینه‌های دفاعی این پیمان خواهند کرد؛ مگر 15 کشور عضو این پیمان که شامل آلمان، کانادا، ایتالیا، بلژیک و اسپانیا می‌شود، هنوز هم کم‌تر از 1.4 درصد از تولیدات ناخالص داخلی خویش را پرداخته و قادر نیستند تا به تعهد خویش عمل کنند که این خود باعث خشم ترامپ شده است.

در چارچوب این ابتکار عمل امریکا در مورد این بحث فوق، کشورهای عضو پیمان ناتو متعهد می‌شوند که با فرارسیدن سال 2030م برای مبارزه خیالی و فرضی با روسیه، در خلال 30 روز 30 واحد نظامی زرهی، 30 اسکادران هوایی و 30 کشتی جنگی را آماده کنند. به این ترتیب امریکا به منظور تسلط بر اروپا و ایجاد موانع بر استقلالیت تصامیم نظامی و سیاسی شان، روسیه را دشمنی فرضی ساخته است و حداقل به این ترتیب اروپا را تحت رهبری و سایه نظامی خویش نگه‌میدارد.

2. ترامپ چالش با هم‌پیمانان خویش و فراهم آوری قناعت شان را به خوبی می‌داند. به همین ملحوظ به تاریخ 10 جولای 2018م در حالی که رهسپار اجلاس ناتو در بروکسل بود، در تویتر خود نوشت: «دیداری که قرار است به تاریخ 16 جولای 2018م همراهی رئیس جمهور پوتین در هلسینکی داشته باشم، به مراتب آسان‌تر از اجلاس ناتو خواهد بود.» این گفته وی تقریباً درست است؛ زیرا پوتین برای تحقق یک سلسله از مصالح خویش از جمله این که تظاهر کند که در کنار کشوری ابر قدرت، کشور وی نیز در سطح جهان بزرگ و تأثیرگذار است و هم‌چنان به خاطر برطرف کردن شر امریکا از خود، مخصوصاً در منطقه نفوذ خویش و پیرامونش که امریکا مصروف تسلط بر آن است، حاضر است به خاطر این منافع خویش، به طوری ذلت‌بار با امریکا همکاری کند.

اما اروپا که تظاهر می‌کند حریف، دشمن و رقیب امریکا است و اتحادیه خویش را برای مقابله و رقابت با امریکا ایجاد کرد؛ به همین دلیل امریکا با این اتحادیه موقف خصمانه اتخاذ نموده است و علناً تلاش می‌کند که این اتحادیه را از هم بپاشاند. خروج انگلیس را از آن تأیید کرد؛ ولی سیاست حکومت "تریزومی" پس از خروج از اتحادیه، که خواهان ایجاد بازار آزاد همراه اتحادیه اروپا است، مورد حمله لفظی قرار داده گفت: «این طرح "می" ترجیحاً توافقنامه همراهی امریکا را از بین خواهد بُرد؛ زیرا اگر توافق این چنینی اتفاق افتد، ما در عوض تعامل همراه انگلیس، با اتحادیه اروپا تعامل خواهیم نمود.» وی هم‌چنان بیان داشت: «به تریزومی گفتم که همراه "بریکزیت" به شیوه‌های مختلف تعامل خواهم نمود و چگونگی این تعامل

را نیز برایش بازگو نمودم؛ مگر وی با من موافق نبوده و به گفته‌هایم گوش نکرد و می‌خواهد راه متفاوتی بر گزیند. «ترامپ "بوریس جانسون" وزیر خارجه انگلیس را-که به سبب مخالفت با موضع‌گیری‌های "می" استعفا داد- ستایش نموده گفت: «وی نخست وزیری بزرگ خواهد شد.» (منبع: بی بی سی به نقل از The Sun، 13 جولای 2018م)

ترامپ به‌طوری علنی کشورهای دیگر را برای خروج از اتحادیه اروپا فرا خوانده است؛ حتی به رئیس جمهور فرانسه که در ماه اپریل گذشته به دیدارش آمده بود، پیشنهاد خروج از اتحادیه را پیشکش کرد. روزنامه واشنگتن پست به تاریخ 29 جون 2018م نوشت: «ترامپ، به "ماکرون" همتای فرانسوی خود برای رسیدن به توافق دو جانبه همراهی امریکا پیشنهاد نمود که از اتحادیه اروپا خارج شود. این موضوع در دیداری مطرح شد که این دو در ماه اپریل گذشته در کاخ سفید با هم داشتند.» و این روزنامه از دو مسئول اروپائی نقل کرده است: «ترامپ به ماکرون گفته بود که چرا از اتحادیه اروپا خارج نمی‌شود؟»

3. به این ترتیب ترامپ از اتحادیه اروپا و مخصوصاً از آلمان انتقاد می‌کند؛ زیرا بحران امریکا همراهی آلمان سخت‌تر و شدیدتر است. ما در پاسخ به پرسش تاریخی 7 جون 2018م در باره اسباب افزایش بحران مخصوصاً همراهی آلمان، گفته بودیم: «آلمان بزرگ‌ترین مرکز مالی در اروپا بوده و بعد از امریکا، چین و چپان چهارمین اقتصاد برتر جهان است. به‌همین دلیل به منظور تلاش برای جمع‌آوری ثروت بیشتر به نفع امریکا، چشمان ترامپ به‌سوی آن دوخته شده، مخصوصاً این‌که امریکا تلاش دارد تا جانب آلمانی را به بهانه خطرهای روسیه، مجاب کند که در داخل ناتو سهم، مشارکت و سخاوت بیش‌تری بخرج دهد. برلین 1.2 درصد از تولیدات ناخالص ملی یا 42 میلیارد دالر خود را به عرصه‌های نظامی هزینه کرده و هم‌چنان توازن تجارت بین امریکا و آلمان به‌شکل زیادی در حدود 60 میلیارد یورو به نفع آلمان تغییر کرده است. چنان‌چه در سال 2016م حجم تجارت میان امریکا و آلمان به 165 میلیارد یورو رسید که از این میزان، 107 میلیارد یورو حجم واردات امریکا از آلمان را تشکیل می‌داد. ...» و نیز گفتیم: «...چشم‌انداز آینده اروپا حاکی از افزایش بروز رهبری آلمان در سطوح سیاسی و اقتصادی خواهد بود و آن‌چه که بر این امر اشاره داشته و آن را تأکید می‌کند، در صدر قرار گرفتن مسئولان آلمان بر رد سیاست‌های امریکا و اعلام تمایل آلمان بر علنی شدن اختلاف نظرش با امریکاست... این موضوع اگر زیاد وسعت پیدا کند، در اروپا شگاف‌های عمیقی ایجاد خواهد کرد و در نهایت منجر خواهد شد که آلمان سریعاً به سلاح ثقیل مسلح شود.»

4. ترامپ به‌طور فزاینده‌ای شاهد چلنج، لجاجت و عدم التفات آلمان به‌خود بوده است؛ خصوصاً پس از زمانی که ترامپ عداوت خویش را نسبت به اتحادیه اروپا علنی نمود. این در حالی است که آلمان این اتحادیه را بازار اقتصادی قوی خود می‌داند و آن‌را به مثابه فضاوردی می‌داند که در فضای عرصه بین‌الملل به‌منظور تأثیرگذاری در سیاست جهانی سوار می‌شود. به این اساس ترامپ انتقادهای خود را علیه آلمان زیاد نموده است و به‌خاطر حمایت‌اش از این کشور بعد از جنگ جهانی دوم، مطالبه پرداخت صدها میلیارد را کرده است. ترامپ قبل از آغاز اجلاس در حالی که در دیدارش همراه دبیرکل ناتو بر آلمان حمله لفظی نموده بود، گفت: «آلمان در گرو روسیه بوده و آن‌را ثروت‌مند نموده است. این کشور به تسلط

کامل روسیه در آمده و برای تأمین انرژی خود، میلیاردها دلار را برای روسیه می‌پردازد. بر ماست تا در رویارویی با روسیه از ایشان دفاع کنیم. چگونه می‌توان این را تفسیر کرد؟ این عدالت نیست.»

ترامپ هم‌چنان در خلال اجلاس گفت: «آلمان کاملاً در تسلط روسیه درآمده است؛ چون 60 الی 70 درصد انرژی خود را به علاوه خط لوله جدید از روسیه وارد می‌کند. من معتقدم این مناسب نیست و نسبت به پیمان ناتو امری به غایت ناپسند است.» (منبع: بی بی سی 12 جولای 2018م)

"میرکل" صدر اعظم آلمان در عکس‌العمل به اظهارات ترامپ گفت: «آلمان سیاست‌های خاص خود را داشته و تصامیم خود را مستقلاً اتخاذ می‌کند. من شخصاً در بخشی از آلمان-که تحت اشغال اتحاد جماهیر شوروی قرار داشت- زندگی کردم. نهایت مسروم که امروز، ما تحت پرچم واحد آزادی بسر می‌بریم و به همین خاطر می‌توانیم بگوئیم که ما قادریم تا سیاست‌های مستقل خویش را وضع نموده و تصامیم مستقل خویش را اتخاذ نمائیم.» «هایکو ماس" وزیر خارجه آلمان گفت: «ما اُسرای روسیه و یا امریکا نیستیم.» ترامپ و میرکل در حالی که هر دو از راه مقر جدید ناتو تا رفتن به "سکو" برای گرفتن عکس یادگاری در حال حرکت بودند، بی‌تفاوت از کنار هم گذشتند.

ترامپ بارها از طرح لوله گاز موسوم به "نورم استریم" که روسیه را به آلمان وصل می‌کند، انتقاد کرده و طالب لغو آن شده است. یک‌تعداد از اروپائیان مخالف این پروژه اند و آن‌را مسبب اختلاف در سیاست‌های اتحادیه اروپا می‌دانند؛ از جمله مخالفین این طرح کشور لهستان بوده و بدین باور است که اروپا نیازی به این پروژه ندارد. "جاکیچ کژاپوتوویژ" وزیر خارجه لهستان پس از ورود به مقر ناتو گفت: «نورم استریم نمونه‌ای از تقدیم نمودن اموال کشورهای اروپائی به روسیه است. این کشورها، وسائلی برای روسیه مهیا نموده اند که امکان دارد علیه امنیت پولند استفاده کند.» (منبع: خبرگزاری فرانس پرنس 11 جولای 2018م)

وزیر خارجه لهستان از زبان ترامپ صحبت می‌کند؛ چون لهستان طرفدار امریکاست و در داخل اتحادیه اروپا به حساب امریکا کار می‌کند و به این ترتیب امریکا از داخل این اتحادیه از گذشته‌های دور برای فروپاشی آن تلاش می‌کند؛ ولی مسئله جدیدی که ترامپ به آن افزوده است، کار علنی و مستقیم برای از هم‌پاشاندن اتحادیه اروپا با مجبور کردن به تطبیق پرداخت 2 درصد از میزان تولیدات ناخالص به ناتو است و این موضوع را برای خویش مسئله سرنوشت ساز و مؤفقیته آمیزی می‌داند که پیش از آن اوباما مؤفق نشده بود تا با ایجاد فشار بالای اروپا هزینه دفاعی را به 2 درصد افزایش دهد.

ترامپ هم‌چنان اوضاع داخلی را بهبود بخشید که این کار، شانس حزب جمهوری خواه را برای برنده شدن در انتخابات میان‌دوره‌ای و هم‌چنان در دور دوم ریاست جمهوری افزایش می‌دهد.

5. کشور فرانسه بیش‌ترین سازگاری را در این مورد خاص با ترامپ دارد؛ زیرا رئیس جمهور آن گفت: «فرانسه با فرارسیدن سال 2024م به هدف توافق ناتو مبنی بر افزایش هزینه‌های دفاعی به 2 درصد عمل خواهد نمود و بودن در این پیمان وقتی

ممکن خواهد بود که بار آن به شکل منصفانه تقسیم شود.» وی افزود: «ترامپ علی‌الرغم تردد خویش در گذشته، التزام امریکا به این پیمان را تکرار کرده و در پنجشنبه 12 جولای 2018م در خلال اجلاس به شکل مستقیم به عقیب نشینی از این پیمان تهدید نمود.» (منبع: خبرگزاری رویترز 12 جولای 2018م)

باید متذکر شد که فرانسه در حال حاضر در حدود 1.8 درصد از تولیدات ناخالص خویش را صرف هزینه دفاعی می‌کند و بدین وسیله تلاش دارد که موضع امریکا را نرم کند تا امریکا در کنار خویش، برایش نقش جهانی قائل شود تا به این ترتیب احساسات بزرگ منشی فرانسویان بدون نیاز به جدا شدن از اتحادیه اروپا با در نظر داشت نگرانی شان از بلند پروازی‌های آلمان، برآورده شود.

فرانسه یک‌مرتبه برای تأمین مصالح اتحادیه اروپا با فشاری می‌کند؛ چنان‌چه در این اواخر در اجلاس سران گروه 7 و جنگ تجارته‌ای که ترامپ اعلان نمود، اتفاق افتاد و به رغم خروج امریکا از توافق‌نامه هسته‌ای ایران، فرانسه تأکید بر حفظ این توافق‌نامه دارد و بعضاً هم در مقابل امریکا سیاست نرم اتخاذ می‌کند؛ چنان‌چه در اجلاس اخیر بروکسل اتفاق افتاد.

6. امریکا تظاهر کرد که آماده است تا از پیمان ناتو کنار رود هرچند که این کار را تا حال نکرده است؛ مگر این تهدید با برجا می‌ماند و جنگ تجارته‌ای را با هم‌پیمانان و دشمنان خویش اعلان نموده است. این رویکرد جدید در سیاست امریکا به رهبری رئیس‌جمهور بی‌ملاحظه آن صورت می‌گیرد؛ چنان‌چه وی آماده کنار رفتن از پیمان‌های دیگر است.

ما در پاسخ به پرسش تاریخی 16 جون 2018م گفته بودیم: «تمام این موارد دلالت بر این دارد که پرونده جنگ تجارته‌ای برای امریکا بسیار مهم است؛ چنان‌چه تا حال از پیامدهای انفجار بحران مالی سال 2008م که دیون این کشور بالغ بر 20 تریلیون دالر است، رنج می‌برد. رئیس‌جمهور ترامپ که صاحب دیدگاهی تجارته‌ای است، برای نجات اقتصاد امریکا تلاش نموده و شعار "اولویت نخست امریکا" را سر می‌دهد و زنگ خطر از هم‌پاشی نهادهای جهانی را به صدا در آورده است؛ هرچند که امریکا از آن‌ها برای اعمال نفوذ جهانی خویش استفاده نمود. در نتیجه می‌خواهد نظام جهانی از هم بپاشد و موقف جدید جهانی ظهور نماید؛ چنان‌چه امریکا تا حال برای ابرقدرت ماندن با همکاری کشورهای دیگر و تلاش بر این‌که میزان تجارت به نفع‌اش تغییر کند، قربانی می‌دهد. نه تنها این، بلکه فقط در سلطه‌جویی توأم با سود تجارته‌ای خویش و بدون کمک از هم‌پیمانان خود، فکر می‌کند تا این‌که هم‌پیمانان خود را زیر سایه خویش نگهداشته و در پس خویش بکشاند.»

7. و این چنین آتش جنگ بین هم‌پیمانان برافروخته شده و این بشارته‌ای برای از هم گسستن پیمان‌ها و در گرفتن جنگ اقتصادی و سیاسی در بین شان است، و اگر تشویشی از استعمال سلاح هسته‌ای وجود نمی‌داشت، همانند جنگ جهانی اول و دوم، آتش جنگ جهانی سوم در بین شان شعله‌ور می‌شد. این هم‌پیمانان خودشان منبع شراند؛ چون مبدأ سرمایه‌داری-که منفعت را معیار اعمال قرار داده و ارزش مادی را یگانه ارزشی می‌داند که جامعه را رهبری می‌کند- اختیار نمودند. جهان سخت نیازمند به ظهور دولت خیر، دولت خلافت راشده برمنهج نبوت است؛ دولتی که محدود به ارزش مادی نبوده و ارزش‌های روحی، اخلاقی و انسانی را ترویج خواهد نمود.

الله سبحانه و تعالی بندگانى دارد كه با او سبحانه و تعالی مخلص و با رسول الله صلى الله عليه و سلم صادق اند. كسى را بر الله سبحانه و تعالی تزكیه نمى كنيم. اين بندگان الله سبحانه و تعالی شب و روز در پى تلاش تحقق اين خير بزرگ اند، زبان شان با ياد او سبحانه و تعالی مرطوب بوده و با تمام نير و مصروف دعوت الى الله اند و قلوب شان به نصرت الله مطمئن اند.

﴿إِنَّا لَنَنْصُرُ رُسُلَنَا وَالَّذِينَ آمَنُوا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَيَوْمَ يَقُومُ الْأَشْهَادُ﴾

[غافر: 51]

ترجمه: ما قطعاً پيغمبران خود را و مؤمنان را در زندگى دنيا و در آن روزى كه گواهان بيا مى خيزند، يارى مى دهيم و دستگيرى مى كنيم.

4 ذى القعدة 1439 هـ.ق

17 جولای 2018 م